

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БОБОВ ДОЛ

тел.0702/6-23-23; факс.0702/6-23-55; e-mail;bdol_obshtina@abv.bg; ул."27^{ми} Октомври"№ 2

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА
ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ
(2018 – 2019)**

ВЪВЕДЕНИЕ

НОРМАТИВНА БАЗА : Закон за предучилищното и училищното образование; Наредба за приобщаващото образование;

ОСНОВА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ : Чл. 197, ал. 1 от ЗПУО; Анализ на потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, изготвен на общинско ниво;

ИНФОРМАЦИОННА ОСИГУРЕНОСТ : Данни от Анализ на потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Бобов дол

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата учениците на община Бобов дол е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (*ЗПУО*) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование

Настоящата стратегия е резултат от Анализа на община Бобов дол за потребностите от подкрепа по чл. 196, ал. 3 от *ЗПУО*, приет от Общински съвет – Бобов дол с Решение № 148 от Протокол № 7 / 28.07.2017г.

Целите и приоритетите на Общинската стратегия са съобразени със законовата рамка на процеса на приобщаващо образование в българските образователни институции и изконното право на всяко дете да бъде приобщено и ценено, да се гарантира достъпа му до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

Общинската стратегия регламентира обществените отношения, свързани с процесите на приобщаващото образование, както и дейностите на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Настоящата Общинска стратегия се позовава на следните основни принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина и училище, най-близо до неговото местоживееие и качествено образование.
2. Гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и ученика, съобразени с възрастовите и социални промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

4. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете и ученик и подкрепа на неговото личностно израстване, на които образователните институции трябва да откликнат по подходящ начин, чрез гарантиране на максимално развитие на неговия потенциал.

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищно образование.

6. Професионално развитие и повишаване на педагогическите компетентности на работещите в образователните институции с оглед на откликване на необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда на децата и учениците.

7. Сътрудничество на институциите в системата на предучилищното училищното образование на всички равнища – управление, диалог и екипност, споделяне на добри практики в процеса на приобщаващото образование, ефективно взаимодействие с родителските общности и неправителствените организации, осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда.

Настоящата стратегия е за двугодишен период и подпомага гарантирането на качествено образование за всяко дете и ученик и пълноценната реализация на приобщаващото образование в детските градини и училищата на територията на община Бобов дол.

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик. Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват там, където са децата или учениците – в детските градини и в училищата. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие детските градини и училищата е необходимо да работят психолог или педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители. В детската градина и училището може да работят и други специалисти в зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика от екипа за подкрепа за личностно развитие. Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите, от специалистите или от специалистите в центъра за подкрепа за личностно развитие. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в

зависимост от плана за подкрепа на детето или ученика. Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се организира и осигурява в съответствие с разработените областни стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа във всяка община на територията на областта.

Подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици и цели да осигури:

- съответствие с индивидуалните им потребности;
- подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване - на способностите и уменията им;
- осъществяване на подкрепата за детето и ученика най-близко до мястото, където живее и учи;

Осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява в партньорство между държавните и местните органи и структури, както и с доставчиците на социални услуги.

Общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците която институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват, е неразделна част от самостоятелно разработени и прилагани цялостни политики, чиито основни принципи са:

- подкрепа за личностно развитие у детето и ученика;
- изграждане на позитивен организационен климат, което изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;
- утвърждаване на позитивна дисциплина, основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;
- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности в Областната стратегия за личностно развитие на децата и учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от детските градини и училищата и включва:

- Екипна работа между учителите и другите специалисти;
- Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- Кариерно ориентиране;
- Занимания по интереси;

- Библиотечно-информационно обслужване;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Грижа за здравето;
- Поощряване с морални и с материални награди;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Логопедична и психологична работа;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл 187, ал. 1 от ЗПУО е насочена към деца със специални образователни потребности /СОП/, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите и включва:

- Работа с дете и ученик по конкретен случай;
- Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- Осигуряване на достъпна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- Ресурсно подпомагане;

Съгласно чл. 81, ал. 2 от Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е :

- краткосрочна - предоставя се въз основа на оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика за определено време в процеса на предучилищно и училищно образование;
- дългосрочна - въз основа на оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение.

Стратегията за развитие на личностното развитие на децата и учениците в община Бобов дол в периода 2018 – 2019 година е дългосрочен документ, който се основава на извършения анализ на потребностите за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Бобов дол и идентифициране на тенденциите за развитие, като определя визията и общите стратегически цели на общинската политика за личностно развитие на децата и учениците до 2019 година.

Настоящата Стратегия е основана на разбирането, че в центъра на образователната система е личността на детето и ученика. Работата и интересите на всички участници в образователния процес трябва да бъдат посока на основната цел – равен достъп и качествено образование за всички деца. Стратегията прилага принципите, въведени с чл. 3 на ЗПУО.

Според закона образованието, като процес на обучение, възпитание и социализация е национален приоритет и се развива в съответствие със следните принципи:

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики,самоуправление и децентрализация;
- качество на образованието;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието;

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки.

Подкрепата извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване.

Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училище, през овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече с участието на самите деца.

Задачата на Стратегията е да формулира целите за развитие на училищното образование и предучилищното обучение, подготовката и

личностното развитие на децата и учениците в община Бобов дол, както и да очертае основните мерки за тяхното постигане.

Настоящият документ се приема за периода до 2019 година. За по-добра ефективност и устойчивост на мерките, се предвижда възможност за внасяне на необходими промени. След 2019 година, Стратегията може да бъде продължена, допълнена или изменена, в зависимост от постигнатите резултати и актуалната обстановка в образователната система в община Бобов дол.

ВИЗИЯ

Осъзнато и пълноценно изграждане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции и създаване на среда, осигуряваща на всяко дете качествено, достъпно и отговарящо на реалните нужди на пазара на труда образование, възможност да се учи и израства като личност, мотивирана според своите желания, възможности и приоритети, чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Бобов дол.

ОБЩА ЦЕЛ

Стимулиране на развитието на образователния процес, насочено към подобряване на знанията, уменията и възможностите за реализация и осигуряване ключовите фактори и ресурси за успешен старт на децата и учениците в осигуряването в образователните институции на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическа цел 1: Създаване на подходяща социално-психологическа среда за личностно развитие на децата и учениците от община Бобов дол.

Стратегическа цел 2: Осигуряване на специалисти и повишаване компетентностите на педагогическия персонал за задоволяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Бобов дол.

Стратегическа цел 3: Създаване на подходяща среда и подобряване на условията за личностно развитие на деца и ученици, вкл. и със СОП.

Стратегическа цел 4: Развитие и разширяване на мрежата от образователни институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на територията на община Бобов дол.

Стратегическа цел 5: Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите, за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Стратегическа цел 6: Създаване на условия за активно сътрудничество на образователните институции и гражданското общество за целите на приобщаващото образование.

V. ОСНОВНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

По стратегическа цел 1: Създаване на подходяща социално-психологическа среда за личностно развитие на децата и учениците от община Бобов дол.

Мярка 1: Ранно оценяване развитието на децата и риска от обучителни затруднения на децата в детската градина и в предучилищните групи в образователните институции;

Мярка 2: Осигуряване на логопедична подкрепа като превенция на последващи обучителни затруднения.

Мярка 3: Прилагане на методи и подходи за ефективна работа с деца и ученици с обучителни затруднения в рамките на предоставената обща подкрепа от образователните институции;

Мярка 4: Оказване на педагогическа и психологическа подкрепа за преодоляване на трудности в обучението, процеса на ученето и комуникацията в учебна среда, включително осъществяване на взаимодействие с родителите;

Мярка 5: Идентифициране на деца и ученици в риск и създаване на регистър за проследяване и оценка на ефективността на предоставената подкрепа;

Мярка 6: Осигуряване на условия и ресурси за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

Мярка 7: Кариерно консултиране и ориентиране на учениците в зависимост от потребностите, интересите, способностите, предпочитанията и ценностите;

Мярка 8: Осигуряване на кариерно ориентиране според способностите и потребностите на учениците със СОП;

Мярка 9: Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици;

Мярка 10: Участие в общински, областни, национални проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, за осигуряване на личностно развитие на децата и учениците и стимулиране на инициативност и творчески потенциал, вкл. И деца със СОП;

Мярка 11: Създаване на система за поощрения на децата и учениците;

Мярка 12: Идентифициране на деца с изявени дарби и осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

По стратегическа цел 2: Осигуряване на специалисти и повишаване на компетентностите на педагогическия персонал за задоволяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Бобов дол.

Мярка 1: Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Мярка 2: Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Мярка 3: Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, в това число сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики;

По стратегическа цел 3: Създаване на подкрепяща среда и подобряване на условията за личностно развитие на деца и ученици, включително и със специални образователни потребности от община Бобов дол.

Мярка 1 : Подобряване на техническата инфраструктура в детските градини и училищата за обезпечаване на нуждите от подобряване физическата култура на децата и учениците.

Мярка 2 : Създаване на достъпна физическа и архитектурна среда в образователните институции в община Бобов дол

Мярка 3 : Подобряване на специализиращата подкрепяща среда в образователните институции

Мярка 4 : Организиране на необходимите разумни улеснения на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.

По стратегическа цел 4: Развитие и разширяване на мрежата от образователни институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на територията на община Бобов дол.

Мярка 1: Възлагане от страна на община Бобов дол на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на Центрове за подкрепа за личностно развитие в друга община или на доставчици на социални услуги.

Мярка 2: Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба.

По стратегическа цел 5: Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите, за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Мярка 1: Взаимодействие с родителите:

- развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със СОП;
- работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби;

Мярка 2: Подобряване на координацията и сътрудничеството между институциите по отношение на работата с деца в риск и деца, жертва на насилие.

Мярка 3: Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище и обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици.

По стратегическа цел 6: Създаване на условия за активно сътрудничество на образователните институции и гражданското общество за целите на приобщаващото образование.

Мярка 1: Провеждане на разяснителни кампании за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със СОП.

Мярка 2: Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

Мярка 3 : Осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и предоставянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование.

Мярка 4 : Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти, като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампании, партньорски проекти и т.н.

Мярка 5 : Провеждане на кампании и инициативи по въпросите на приобщаващото образование и сътрудничество с НПО.

Мярка 6 : Развитие на разнообразни форми на сътрудничество с институции, с физически и юридически лица с нестопанска цел, за подпомагане на процеса на приобщаване на децата и учениците.

VI. МЕХАНИЗЪМ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО.

Община Бобов дол отговаря за цялостното изпълнение на общинската стратегия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците е изготвена съобразно изискванията на чл. 197, ал .1 и 2 от ЗПУО. Общинската стратегия обхваща период от две години.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общинския съвет, по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.

Общинската стратегия и съгласуваният и приет годишен план се изпращат на областния управител на област Кюстендил до 15 май.

Изпълнението на годишния общински план се координира и отчита на общинско ниво по ред, определен от кмета на община Бобов дол в сроковете, посочени в чл. 197, ал. 3 от ЗПУО.

Изпълнението на общинския план се отчита на областно ниво – до 01 март на следващата година.

VII. ФИНАНСИРАНЕ :

- общински бюджет;
- делегирани бюджети на училищата;
- бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- фондове на ЕС – оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, ОП „РЧР” и др.;
- частно финансиране, дарения;

VIII. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Общинската стратегия за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в община Бобов дол /2018-2019/ ще бъде публикувана на интернет страницата на община Бобов дол.